

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

Nauczanie biologii odbywa się zgodnie z Programem nauczania biologii w klasach 5 – 8 szkoły podstawowej. Puls życia autorstwa Anny Zdziennickiej wydawnictwa Nowa Era, zgodnym z obowiązującą podstawą programową.

I. Kryteria i sposoby oceniania

1. Ocenianiu podlegają następujące formy aktywności uczniów:
 - sprawdziany – obejmują wiadomości z większej partii materiału, są zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej,
 - kartkówki - obejmują niewielką partię materiału, powinny być zapowiedziane przynajmniej 1 dzień wcześniej, z wyjątkiem kartkówek obejmujących treści nauczania z ostatnich trzech lekcji,
 - odpowiedź ustna,
 - aktywność i praca na lekcji (indywidualna i grupowa),
 - konkursy przedmiotowe i inne przedsięwzięcia przedmiotowe.
2. Prace pisemne oceniane są według następującej skali procentowej:
0 - 29 % - niedostateczny,
30 – 49 % - dopuszczający,
50 – 69 % - dostateczny,
70 – 84 % - dobry,
85 – 94 % - bardzo dobry,
95 – 100 % – celujący
3. Uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu lub zapowiedzianej kartkówki (napisać je ponownie) w ciągu dwóch tygodni od otrzymania oceny. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną. Uczeń może poprawić inne oceny w uzgodnieniu z nauczycielem.
4. Jeżeli uczeń był nieobecny na sprawdzianie lub zapowiedzianej kartkówce, to powinien je napisać w ciągu najbliższych dwóch tygodni od przyjścia do szkoły. Jeśli tego nie zrobi, będzie zaliczać materiał w formie pisemnej lub ustnej na lekcji w najbliższym możliwym terminie wybranym przez nauczyciela.
5. Ocenę śródroczną i roczną nauczyciel wystawia na podstawie ocen cząstkowych. Przy wystawianiu oceny rocznej uwzględnia się pracę i wyniki z całego roku szkolnego (postępy i przyrost wiedzy).

II. Sposoby informowania uczniów i rodziców.

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel zapoznaje uczniów i ich rodziców z wymaganiami edukacyjnymi, kryteriami oceniania i sposobami sprawdzania osiągnięć oraz warunkami i trybem uzyskiwania wyższej niż przewidywanej oceny z przedmiotu.
2. Oceny cząstkowe są jawne i na bieżąco wpisywane do dziennika.
3. Sprawdzone i ocenione sprawdziany i kartkówki otrzymują do wglądu uczniowie, rodzice zaś otrzymują do wglądu na życzenie.
4. Prace pisemne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego.
5. Rodzice otrzymują informacje o postępach edukacyjnych podczas zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań.

III. Ogólne kryteria wymagań edukacyjnych z biologii na poszczególne stopnie obowiązujące przy ocenie bieżącej i klasyfikacyjnej.

Stopień celujący

Stopień celujący może otrzymać uczeń, który opanował w doskonałym stopniu zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie zgodnym z podstawą programową, sprawnie posługuje się zdobytymi umiejętnościami i wiedzą, rozwiązuje samodzielnie i z własnej inicjatywy problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach. Uczeń prezentuje efekty samodzielnej pracy wynikające z zainteresowań przedmiotem, wykonuje nieobowiązkowe zadania. Uczeń samodzielnie i sprawnie posługuje się wiedzą biologiczną w teorii i praktyce, jest aktywny na lekcjach. Uczeń potrafi selekcionować wiadomości oraz z powodzeniem bierze udział w konkursach przedmiotowych.

Uczeń:

- opanuje doskonale wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- posługuje się bogatym słownictwem biologicznym,
- wykazuje wysoką aktywność na lekcjach,
- potrafi wykorzystywać uzyskaną wiedzę na lekcjach innych przedmiotów oraz poza szkołą,
- trafnie analizuje i interpretuje oraz samodzielnie opracowuje i przedstawia informacje oraz dane pochodzące z różnych źródeł,
- trafnie analizuje zjawiska i procesy biologiczne,
- potrafi zaprojektować doświadczenie biologiczne i zinterpretować jego wyniki,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy, trafnie dobierając liczne przykłady.

Stopień bardzo dobry

Uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą jeżeli w bardzo dobrym stopniu opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie zgodnym z podstawą programową oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach. Taki uczeń umie samodzielnie interpretować zjawiska oraz bronić swych poglądów.

Uczeń:

- opanuje w bardzo dobrym stopniu wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- poprawnie posługuje się słownictwem biologicznym,
- wykazuje zainteresowanie naukami biologicznymi,
- aktywnie uczestniczy w lekcji, udziela pełnych odpowiedzi na pytania podczas odpowiedzi ustnych,

- wykazuje się dużą samodzielnością w korzystaniu z różnych źródeł informacji i pomocy naukowych,
- trafnie analizuje i interpretuje informacje i dane pochodzące z różnych źródeł,
- potrafi zinterpretować zjawiska biologiczne,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach.

Stopień dobry

Stopień dobry można wystawić uczniowi, który przyswoił treści rozszerzające, właściwie stosuje terminologię przedmiotową, aktywnie uczestniczył w zajęciach oraz stosuje wiadomości w sytuacjach typowych według wzorów znanych z lekcji i podręcznika, a także rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem poznanych metod. Ponadto samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałami źródłowymi.

Uczeń:

- opanuje w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie,
- umie wykorzystać wiedzę i umiejętności w sytuacjach, zadaniach typowych, w przypadkach trudniejszych rozwiązuje problemy z pomocą nauczyciela,
- aktywnie uczestniczy w lekcji,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- poprawnie opisuje zjawiska biologiczne, wyciąga właściwe wnioski oraz trafnie dobiera przykłady.

Stopień dostateczny

Stopień dostateczny może otrzymać uczeń, który opanował wiadomości podstawowe i z niewielką pomocą nauczyciela potrafi rozwiązać podstawowe problemy. Analizuje również podstawowe zależności, próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko.

Uczeń:

- opanuje najważniejsze, przystępne i niezbyt złożone wiadomości i umiejętności programowe, które będą użyteczne w szkole i poza szkołą,
- udziela odpowiedzi na proste pytania, posługując się zrozumiałym językiem i podstawową terminologią biologiczną,
- wykazuje zadowalającą aktywność na lekcji,
- korzysta samodzielnie lub z pomocą nauczyciela z różnych źródeł informacji,
- zazwyczaj poprawnie opisuje zjawiska biologiczne, podaje nieliczne przykłady,
- rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności.

Stopień dopuszczający

Na wystawienie uczniowi stopnia dopuszczającego pozwala przyswojenie przez niego treści koniecznych. Taki uczeń z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach.

Uczeń:

- opanuje wiadomości i umiejętności programowe w stopniu umożliwiającym kontynuowanie dalszego kształcenia,
- udziela odpowiedzi na pytania o niskim stopniu trudności, posługując się zrozumiałym językiem i elementarną terminologią biologiczną,
- rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, typowe problemy o niewielkim stopniu trudności,
- wykazuje minimalną aktywność na lekcji,
- korzysta pod kierunkiem nauczyciela z podstawowych źródeł informacji.

Stopień niedostateczny

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który pomimo działań wspomagających i zapobiegawczych ze strony nauczyciela nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej. Materiał nie został opanowany nawet w zakresie wiadomości podstawowych.

Uczeń:

- nie opanował w stopniu umożliwiającym dalsze kształcenie wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej,
- nie przyswaja wiedzy oraz jest niesystematyczny w wykonywaniu wszelkich prac,
- nie posługuje się elementarnymi pojęciami biologicznymi oraz nie próbuje rozwiązać zadań o minimalnym stopniu trudności,
- wykazuje bierną postawę na lekcji,
- nie wykazuje chęci współpracy w celu uzupełnienia braków i nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

A. Kowalska